

Ritzus Bureaus praktikanter i Istanbul 4/6–8/6 2008 - en kort gennemgang

- Nora Fisher. Ph.d. religion og sekularisering, Oxford Universitet. Bosiddende i Istanbul. Nora Fisher har beskæftiget sig meget med den tyrkiske udvikling inden for religion og i den forbindelse også Tyrkiets sekulariserede opdeling. Hun var den første, vi mødte, og hun brugte en del tid på at fortælle grundlæggende om Tyrkiets historie tilbage fra det Ottomanske rige, hvilket var en god introduktion for os. Hun kredsede desuden om, hvordan Tyrkiets militær i dag er en stor magtfaktor (som dog er ved at fortage sig) i landet og forklarede os om tørklædedebatten.

Nora Fisher

- Aris Nalci. Nyhedsredaktør på den armenske avis Agos. Aris Nalci var en af de mest interessante, vi mødte på turen. Avisen Agos illustrerer flere af de sammenstød, som foregår i Tyrkiet på det kulturelle og religiøse plan. Avisen repræsenterer det armenske mindretal i Tyrkiet, som blev forfulgt og massakreret af tyrkerne i løbet af 1910'erne – noget som er meget tabubelagt i dagens Tyrkiet og som meget få tyrkere tør tale om eller nævne. Avisen er forhadet af mange i Tyrkiet og i 2007 blev daværende chefredaktør Hrant Dink skudt og dræbt af en 17-årig tyrkisk nationalistisk fundamentalist. Agos anklages ofte for at skade Tyrkiets omdømme (via artikel 301 i den tyrkiske straffelov for "offentligt at fornædte den tyrkiske nation), og da vi mødtes med Aris Nalci var han selv under anklage. Han kunne på den måde fortælle meget om pressefrihed – eller mangel på samme – i Tyrkiet, og de kulturelle stridigheder og minoriteter i landet.

Aris Nalci

- Volkan Aytar, TESEV, forsker i EU og Tyrkiet og Dilek Kurban, TESEV, forsker i minoriter i Tyrkiet. TESEV er en uafhængig økonomisk og samfundspolitisk tænketank. De to forskere, som var anbefalet af Informations korrespondent i Tyrkiet, Martin Selsøe, havde en meget teknisk tilgang til problemstillingerne. Derfor blev det desværre ikke til nogen speciel konstruktiv samtale. Men de vidste uden tvivl meget om, hvilke problemer og skævvridninger, som Tyrkiet står i eller over for – især mht. Tyrkiet optagelsesproces mod EU. Volkan Aytar og Dilek Kurban

mente blandt andet, at EU ikke forstår Tyrkiet ordentligt, men også at Tyrkiet ikke er klar til at blive en del af EU i øjeblikket. Desuden fik vi en bunke pjecer og rapporter, som de havde udarbejdet, med.

Dilek Kurban (tv) og Volkan Aytar (th)

– Erdal Güven, Chefredaktør, avisen Radikal.

Radikal er en Tyrkiets større mainstream-avis med et oplag på 45.000 daglige eksemplarer. (Samman og Hyrriet er de to største). Selv definerer chefredaktør Erdal Güven avisen som en liberal-venstre avis. Redaktøren var en af de mest objektive og ufarvede personer, som vi mødte. Han var god til at perspektivere sine argumenter når det fx handlede om pressefrihed, folkestemningen mht. EU eller den politiske temperatur efter AKP er kommet til magten. Han talte også om diskriminationen af journalister i landet og det pres, som ligger på medieverdenen. Güven holdt dog fast i, at det ikke påvirkede journalisternes ytringer, men sagde ligesom mange andre af de mediepersoner, vi mødte, at reglerne for pressefriheden er rigide og stramme.

Erdal Güven

Erdal Güven nævnte under samtalen, at USA havde brugt skibe som hemmelige fængsler i kampen mod terror. Det tog Jacob Hove op i artiklen "Terrormistænkte tilbageholdt på krigsskibe" fra den 10/6.

– Haluk Kabaalioglu. Formand, Economic Development Foundation, IKV. Dekan for jura på Yeditepe Universitetet.

Haluk Kabaalioglu er en mand båret af en brændende sekularistisk (eller kemalistisk) ånd. Han er formand for IKV og dekan for jura på den imponerende Yeditepe Universitet en times kørsel uden for Istanbul og er en af stor personlighed inden for Tyrkiets sekulære og elitære kredse. Som formand for IKV kunne han fortælle om, hvordan Tyrkiet og EU handelsmæssigt har nærmet sig hinanden de sidste 50 år, hvilket har boostet den tyrkiske økonomi gevaldigt. Dog er der stadig en række tilskudsformer mv., som EU holder Tyrkiet uden for, da landet står uden for EU-varmen. Kabaalioglu langede som sekulær ud efter AKP, som han ser som en trussel mod det Tyrkiske samfunds sekulære princip.

Haluk Kabaalioglu (øverst th)

Haluk Kabaalioglu blev via vores notater brugt i artiklen "Krisemøde i Tyrkiets regering" og "Tyrkiets regeringsparti raser over domstol" af udlandsredaktionens Finn Hansen fra 6/6

– Jesper Vahr. Danmarks ambassadør i Tyrkiet.

Selvom den danske ambassade i Tyrkiet ligger i Ankara, som er landets hovedstad, var vi så heldige, at Jesper Vahr kom forbi Istanbul og kunne nå at mødes med os. Jesper Vahr kunne, set med danske øjne, sætte os ind i, hvordan Tyrkiet hænger sammen. Samtidig fik vi mulighed for at stille en række spørgsmål, som kan være svære at stille til de tyrkere, som vi mødtes med. Blandt andet om den tyrkiske selvopfattelse, om manglen på pressefrihed, Tyrkiets handel med omverdenen og Danmark og retssagen om AKP's berettigelse.

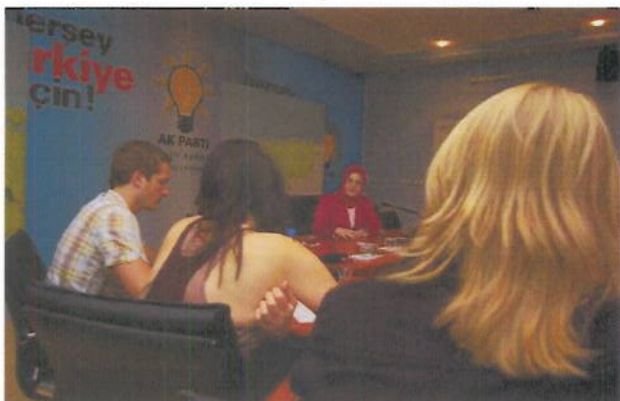
- Dr. Cengiz Aktar. Underviser, ekspert, debatør og kommentator inden for EU. Ansat på Bahceshir Uneversitetet.

Som medievant kommentator og debattør var Cengiz Aktar befriende åbenmundet. Han var blandt andet den første tyrker, som talte lige ud om det armenske folkedrab – og den tyrkiske benægtelse af selv samme. Han havde en del holdninger om forholdet til EU, som han så som en uoverkommelig tanke i øjeblikket. Han mener, at EU har holdt Tyrkiet ved næsen og forhalet optagelsesforhandlingerne de sidste år – med Frankrig og Tyskland i spidsen – og at et tyrkisk medlemskab først kan blive realistisk omkring år 2023. Tyrkiet er på den anden side heller ikke klar til at være med i EU, og meget viser ifølge Cengiz Aktar, at det går den forkerte vej med kampen med de kurdiske minoriteter og myndighedernes overgreb mod fredelige demonstrationer.

Anne Hermann skrev den 17/6 artiklen "Tyrkiet har brug for både pisk og gulerod" med Cengiz Aktar som kilde.

– Aysenur Bilgi Solak. Politiker og vicesekretær for AKP's lokale afdeling i Istanbul.

Som sidste punkt i vores program fik vi mulighed for at møde en repræsentant for AK partiet, som vi havde talt om ved mange af vores møder. Partiet overtog i 2002 regeringsmagten og fik i 2007 47 % af stemmerne. Partiet karakteriseres som et højreorienteret konservativt og økonomisk liberalt parti. Det beskyldes af kritikere for at bygge på den islamistiske ideologi – og ad bagvejen at ville indføre sharialovgivning i det ellers sekulære land. Selv afviste Aysenur Bilgi Solak, at det er tilfældet og talte i stedet rosende om tilnærmelsen til EU og partiets intentioner for velstand og retfærdighed. Et af kritikpunkterne går på, at AKP har afskaffet forbuddet mod, at studerende på landets universiteter må bære tørklæder. Ifølge AKP hænger det dog ikke sammen med en religiøs overbevisning, men folks frie vilje til at bære tørklæde. Aysenur Bilgi Solak havde svært ved at tage stilling til, hvad der vil ske med AKP, hvis partiet bliver opløst som følge af den verserende retssag om partiet. Men hun antydede, at der højst sansynligt vil komme nye partier i kølvandet på en eventuel lukning.

Aysenur Bilgi Solak

- Peter Brixtofte. Dansk politiker og forretningsdrivende i Tyrkiet.

Udover at fokusere på det politiske i Tyrkiet ønskede vi også at høre om, hvordan forholdet og samhandlen for den danske erhvervssektor med Tyrkiet er. Peter Brixtofte har igennem de sidste fem år solgt ejendomme i Tyrkiet med base i Alanya, og kunne derfor fortælle os om, hvordan handlen mellem de to rød-hvide nationer foregik på. Derudover er han en stor personlighed i Danmark, og alene mødet med han var interessant for os, hvor vi hørte om hans syn på Farum-sagen og hans nylige fængselsdom.

Peter Brixtofte

Niels Overgaard skrev den 9/7 artiklen "Brixtofte kan ikke slippe FCN" med Peter Brixtofte som kilde.

- Aysun Emanet. Guide, Tyrkiets turistministerium.

Vores guide gennem de første tre dage af vores tur. Ud over at sørge for praktisk planlægning, vise vej og agere tolk kunne hun give svar på mange baggrundsspørgsmål og basale oplysninger om Tyrkiet. Hun viste os under vores besøg også flere af de store turiskattraktioner som Den Blå Moske, Hagia Sophia og den gamle havn med udsigt til Bosphorusstrædet. Af ren nysgerrighed spurgte vi Aysun, om hun var instrueret til at aflægge rapport til turistministeriet om hvem vi mødtes med, og hvad vi talte om. Det var dog ikke tilfældet ifølge hende.

Aysun Emanet (2. fra venstre)